

Mjere Vlade RH za gospodarski oporavak i razvitak

Vlada RH je na sjednici održanoj 14. siječnja 2010. godine donijela Odluku o mjerama za gospodarski oporavak i razvitak hrvatskog gospodarstva i osnivanja fondova za gospodarsku suradnju (NN br. 8/2010.).

Mjerama se namjeravaju stvoriti svi neophodni preduvjeti za prevladavanje utjecaja globalne krize na hrvatsko gospodarstvo kao i omogućavanje dugoročno održivog gospodarskog rasta.

U tom projektu zajednički sudjeluju Vlada RH, Hrvatska narodna banka (HNB), Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) i poslovne banke, a korisnici po oba modela mogu biti trgovačka društva i obrtnici, poduzetnici koji se bave proizvodnom djelatnošću i pružanjem usluga povezanih s proizvodnim sektorom.

Mjere za gospodarski oporavak sadrže dva modela aktivnog uključivanja države u kreditiranje poduzeća – modele financiranja poslovnih projekata i jamstvenog fonda, a namijenjene su poduzetnicima koji su u teškoće, uzrokovane financijskom i gospodarskom krizom, zapali nakon 1. srpnja 2008.

KORISNICI

- poduzetnici koji imaju potencijala za održivi razvoj
- trgovačka društva
- obrtnici
- i druge pravne osobe registrirane u RH, a posebice oni poduzetnici koji se bave proizvodnom djelatnošću i pružanjem usluga povezanih s proizvodnim sektorom
 - korisnici **ne mogu** biti poduzetnici koji su imali teškoće prije 01. srpnja 2008. godine (»biti u teškoćama« znači da je više od polovice temeljnog kapitala nestalo, a više od četvrtine izgubljeno godinu dana prije utvrđenog roka te ako je tvrtka bila zrela za stečaj)
 - korisnici **ne mogu** biti poduzetnici koji nemaju reguliran dug prema državi, što znači da imaju neizmirene obveze ili da dug nisu reprogramirali (poduzetnik ima reguliran dug ako obveze planira platiti iz kredita po novim modelima, a ispunjava druge uvjete)
 - korisnici **ne mogu** biti poduzetnici koji se bave točenjem pića, kockanjem, kladioničarstvom i sličnim djelatnostima.

Mjere će se provesti u dva osnovna modela financiranja:

1. Model financiranja održivih gospodarskih projekata uz aktivno sudjelovanje države u sufinanciranju kreditnih plasmana banaka – MODEL »A«
2. Model financiranja održivih gospodarskih projekata putem jamstvenog fonda za gospodarski oporavak i razvitak – *jamstveni fond* kroz pokriće dijela rizika kreditnih plasmana banaka – MODEL »B«

MODEL »A«

Prema ovom modelu država će aktivno sudjelovati u sufinanciranju putem Hrvatske banke za obnovu i razvitak – HBOR-a potičući dodatnu kreditnu aktivnost banaka. Hrvatska narodna banka – HNB trebala bi smanjiti stopu obvezne rezerve čime bi se poslovnim bankama oslobodio dio likvidnih sredstava za provedbu kreditiranja.

Model »A« podrazumijeva kreditiranje hrvatskih poduzetnika od strane banaka, sredstvima koja će osigurati banke i HBOR (klupski/sindicirani krediti)* u omjeru definiranom planom pribavljanja sredstava. U okviru ovog modela krediti su namijenjeni financiranju obrtnih sredstava kako bi se ostvarila zadovoljavajuća razina likvidnosti u poslovanju poduzetnika, te spriječile daljnje posljedice nelikvidnosti.

Raspodjela sredstava u okviru ovog modela određivat će se na osnovi aukcija koje će provoditi HBOR. Izbor banaka i obujam suradnje ovisit će o najbolje ponuđenim uvjetima suradnje od strane banaka prema posebno utvrđenim kriterijima koji su sastavni dio procedure provedbe aukcija.

U unaprijed određenom roku, banke upućuju HBOR-u popis kredita na prethodnu suglasnost i odobrenje, a nakon čega se može realizirati učešće HBOR-ovih sredstava u kreditnim plasmanima banaka. Dostava prijedloga kredita obavlja se na osnovi standardiziranih procedura i obrazaca koje će odrediti HBOR.

Kamatne stope za korisnike utvrđuju se kao ponderirani prosjek kamatne stope HBOR-a i kamatne stope poslovne banke prihvaćene na aukciji.

MODEL »B«

Provedba modela »B« zasnovana je na nadmetanju banaka za dodjelu jamstava koje će odrediti u skladu s posebnim propisima, i provodit će se putem aukcija. Cilj ovog projekta je omogućiti poduzetnicima lakše dolaženje do povoljnih kreditnih sredstava kod banaka uz jamstvo za povrat kredita.

Jamstva se mogu dati:

- za kredite namijenjene investiranju
- za obrtna sredstva
- reprogramiranje kredita ugovorenih nakon 01. srpnja 2008. godine.

Sredstvima kredita po modelu »B« omogućit će se i djelomična otplata postojećih dospjelih nepodmirenih obveza prema državi i bankama.

Vlada RH može odrediti limite za pojedine vrste, odnosno namjene kredita koji su obuhvaćeni ovim modelom, a u skladu s posebnim propisima.

KORISNICI jamstva su banke koje na aukcijama koje provodi HBOR licitiraju za iznose jamstava RH odnosno jamstvene kvote. Pravo na jamstvo ne postoji, već HBOR raspodjeljuje kvote koje ima na raspolaganju poslovnim bankama na aukcijama, a prema najboljim ponudama. Pojedinačno jamstvo može iznositi najviše do 60 milijuna kuna, te pokrivati 50% iznosa kredita. U pojedinim slučajevima moguće je odobravanje i većeg iznosa jamstva koje će se urediti u okviru posebnih propisa.

KRITERIJI (za Modele »A« i »B«)

za pravne osobe, koje vode poslovne knjige u skladu sa Zakonom o računovodstvu, moraju ispuniti sljedeće kriterije:

- koeficijent zaduženosti (ukupne obveze/ukupna imovina) $\leq 0,9$
- pokazatelj tekuće likvidnosti (kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze) $\geq 0,8$
- neto dobit na dan 31. 12. 2007. ili 31. 12. 2008. ≥ 0

obrtnici i druge pravne osobe koje ne vode poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu, **moraju na dan 31. 12. 2007. godine imati dohodak ≥ 0 .**

Za poduzetnike koji se kreditiraju uz jamstvo za investicijska ulaganja, trebaju biti zadovoljeni sljedeći kriteriji:

1. Neto sadašnja vrijednost (NSV) projekta > 0 .
2. Pokazatelj pokriva duga (zbroj kumulativna neto primitaka u financijskom toku i anuiteta u odnosu na anuitet kredita) je minimalno 1,2:1.
3. Osjetljivost projekta na likvidnost i rentabilnost – prihvatljivim se smatra onaj projekt koji ispunjava kriterije pod prethodnim točkama 1. i 2. uz pad prihoda ili rast materijalnih rashoda u visini 5% ili više.

**sindicirani krediti = posebna vrsta financijskog kredita u kojem sudjeluju dvije ili više banaka, svaka sa svojim udjelom u kreditu, od kojih je jedna banka agent.*

Banka agent = zadužena za koordinaciju međusobnih odnosa između korisnika kredita i svih banaka sudionica.

Izvanredni pravni lijekovi – revizija

♦ Pripremila: Ingrid Floigl, dipl. iur.

Tko na svoju štetu dopusti drugome poduzimanje neke radnje, ne može od njega zahtijevati naknadu štete prouzročene tom radnjom

ODLUKA VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE, BR. Rev 361/08-2 OD 21. SVIBNJA 2008.

Presudom suda prvog stupnja pod točkom I. izreke odbijen je tužbeni zahtjev da se tuženiku naloži da tužitelju plati ukupno 173.000,00 kuna sa zateznim kamatama, te da mu nadoknadi parnični trošak. Pod točkom II. izreke te presude tužitelju je naloženo da tuženiku nadoknadi parnični trošak u iznosu 18.362,00 kuna.

Presudom suda drugog stupnja odbijena je tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđena je presuda suda prvog stupnja. Protiv pravomoćne presude suda drugog stupnja reviziju je podnio tužitelj koji kao revizijski razlog navodi pogrešnu primjenu materijalnog prava. Revident predlaže da revizijski sud prihvati reviziju i pobijanu presudu ukinu i predmet vrati županijskom sudu na ponovno suđenje. Tuženik nije odgovorio na tužiteljevu reviziju.

Revizija nije osnovana.

Revizijski sud ispitao je pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem je ona pobijana revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji (čl. 392.a Zakona o parničnom postupku – Nar. nov., br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03 i 88/05 – u nastavku teksta: ZPP).

U postupku koji je prethodio reviziji, utvrđeno je sljedeće:

- da je tužitelj stradao u prometnoj nesreći 3. travnja 1994. kao suvozač u automobilu kojim je upravljao osiguranik tuženice i umješač u ovom predmetu S. P.
- da je tužitelj u dogovoru s ostalim suvozačima nagovorio osiguranika tuženice, vozača osobnog automobila S. P., da ih odveze iz C.
- da je tužitelj znao da je vozač automobila pod utjecajem alkohola, jer su prethodno zajedno pili u istom kafiću, te da vozač nema vozačku dozvolu
- da je vozač u trenutku nesreće imao 1,94 promila alkohola u krvi.

Polazeći od tih činjeničnih utvrđenja, općinski i županijski sud odbili su tužbeni zahtjev pozivom na članak 163. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01 – u nastavku teksta: ZOO), u kojem je propisano da tko na svoju štetu dopusti drugome poduzimanje neke radnje, ne može od njega zahtijevati naknadu štete prouzročenu tom radnjom.

Tužitelj smatra da nije bilo mjesta primjeni tog propisa, jer i pod pretpostavkom da su točna sva činjenična utvrđenja tih sudova, iz toga se ne bi moglo zaključiti da je on time dopustio S. P. da mu učini štetu, odnosno da je pristao na možebitne štetne posljedice koje mogu proizići iz vožnje u automobilu s vozačem bez vozačke dozvole i pod utjecajem alkohola. Zato smatra da nije bilo mjesta primjeni članka 163. stavak 1. ZOO-a, već da je trebalo primijeniti odredbu članka 192. ZOO-a o podijeljenoj odgovornosti.

Načelo sadržano u članku 16. ZOO-a je da je svatko dužan suzdržati se od postupaka kojima se može drugome prouzročiti šteta. To načelo sadržano je i u članku 8. novog Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05).

Iz toga slijedi da nitko nije ovlašten zahtijevati, na temelju zakona, da mu se popravi šteta koju je sam sebi prouzročio.

U situaciji kad je utvrđeno da je oštećenik znao da je vozač automobila pod utjecajem alkohola, jer su prethodno zajedno pili u istom kafiću, te da vozač nema vozačku dozvolu i kad ga je u dogovoru s ostalim suvozačima nagovorio da ih odveze iz C., oštećenik je pristao na moguću nastanak vlastite štete. Riječ je o vlastitoj odgovornosti kod koje štetnik sam snosi posljedice štete prouzročene vlastitom štetnom radnjom ili propustom. Osoba koja sama sebi nanese štetu na vlastitim materijalnim ili nematerijalnim dobrima, dužna je sama snositi štetne posljedice svoje radnje ili propuštanja. U tom su smislu sudovi nižeg stupnja odgovarajuće (analogno) primijenili članak 163. stavak 1. ZOO-a u svezi s navedenim načelom iz članka 16. toga Zakona.

Zato nije u pravu revident kada smatra da je ovu situaciju trebalo ocjenjivati kroz primjenu članka 192. ZOO-a. Nije, dakle, osnovan prigovor pogrešne primjene materijalnog prava kojeg tužitelj ističe u smislu članka 385. stavak 1. točka 3. ZPP-a. Valjalo je zbog toga odlučiti kao u izreci ove presude (čl. 393. ZPP-a).

Nove osnovice za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2010.

◆ Neven Završki

Ministar financija donio je Naredbu o iznosima osnovica za obračun doprinosa za 2010. g. u kojoj su objavljeni iznosi osnovica za obračun doprinosa za 2010. godinu (Narodne novine 141/2009.).

Sve mjesečne i godišnje osnovice u sustavu obveznih doprinosa za 2010. godinu ovise o visini prosječnog iznosa mjesečne plaće (bruto) isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj – kolovoz 2009. godine.

Prosječna plaća prema Objavi Državnog zavoda za statistiku o prosječnoj mjesečnoj bruto plaći po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za razdoblje siječanj – kolovoz 2009. iznosi **7.716,00 kuna**.

1. Opće osnovice

- ⇒ Najniža mjesečna osnovica – 2.700,60 kuna
- ⇒ Najviša mjesečna osnovica – 46.296,00 kuna
- ⇒ Najviša godišnja osnovica – 555.552,00 kuna

2. Mjesečne osnovice za obveze koje utvrđuje Porezna uprava rješenjem

3. Godišnje osnovice za obveze po osnovi obavljanja druge djelatnosti

Osoba koja obavlja drugu djelatnost obveznik je doprinosa, a osnovica za obračun i plaćanje je iznos godišnje osnovice koji utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Za obveznike poreza na dohodak godišnja osnovica je **ostvareni dohodak** u poreznom razdoblju, a najviša godišnja osnovica za 2010. godinu iznosi **60.184,80 kuna**.

Za obveznike poreza na dobit godišnja osnovica je **ostvarena dobit** u poreznom razdoblju, a najviša godišnja osnovica za 2010. godinu iznosi **60.184,80 kuna**.

Za obveznike paušalnog dohotka godišnja osnovica je paušalni dohodak utvrđen za isto razdoblje prema propisima o porezu na dohodak koji iznosi **12.750,00 kuna**.

Osnova obveznog osiguranja	Osnovica	Mirov. osigur.	Zdrav. osigur.	ZNR	Ukupni doprinos
Samostalna djelatnost obrta					
Obveznici poreza na dohodak	5.015,40	20%	15%	0,5%	1.780,47
Obveznici poreza na dobit (poduzet. plaća)	8.487,60	20%	15%	0,5%	3.013,10
Porez plaćaju u paušalnom iznosu	3.086,40	20%	15%	0,5%	1.095,67
Samostalna djelatnost slob. zanimanja					
Dohodak od samostalne djelatnosti	8.487,60	20%	15%	0,5%	3.013,10
Sportaš, umjetnik	7.716,00	20%	15%	0,5%	2.739,18
Ostale samostalne djelatnosti	5.015,40	20%	15%	0,5%	1.780,47
Samost. djel. poljoprivrede i šumarstva					
Dohodak od samostalne djelatnosti	4.243,80	20%	15%	0,5%	1.506,55
Porez plaćaju u paušalnom iznosu	3.086,40	20%	15%	0,5%	1.095,67

USVOJENA ODLUKA O UTVRĐIVANJU GODIŠNJE KVOTE ZA 2010. GODINU

Radne dozvole za zapošljavanje stranih državljana

♦ Alan Vajda, dipl. iur.

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 10. prosinca 2009. godine, usvojila je Odluku o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranih državljana u Republici Hrvatskoj za 2010. godinu time da je navedena odluka objavljena u Narodnim novinama, br. 150/09., a primjenjuje se počevši od 17. prosinca 2009. godine.

Uvod

Donošenjem novog Zakona o strancima (Narodne novine, br. 79/07. i 36/09.) koji je usvojio Sabor Republike Hrvatske na svojoj sjednici održanoj 13. srpnja 2007. godine, a koji se primjenjuje počevši od 1. siječnja 2008. godine na sustavan se način regulira problematika u svezi uvjeta ulaska, kretanja, boravka i zapošljavanja stranih državljana na teritoriju Republike Hrvatske, a vezano za započeti proces prilagodbe zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije.

Međutim, odgođena je primjena pojedinih odredbi Zakona o strancima, i to Glave XI. i XII. koje reguliraju postupak ulaska, boravka i rada državljana zemalja članica Europske unije u Republici Hrvatskoj, a koje će stupiti na snagu s danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

Procedura donošenja Odluke o godišnjoj kvoti radnih dozvola za zapošljavanje stranaca

Temeljem zakonskog uređenja pravnih instituta rada stranaca u Republici Hrvatskoj i uspostavljenog sustava kvota Vlada Republike Hrvatske svake godine utvrđuje kvotu radnih dozvola za zapošljavanje stranaca za iduću kalendarsku godinu.

Uvažavajući iskazane potrebe nadležnih resora (tijela državne uprave, predstavnika poslodavaca i socijalnih partnera), analizu iskorištenosti radnih i poslovnih dozvola, analizu postojeće strukture nezaposlenih osoba i osoba raspoloživih za rad, te nemogućnosti zadovoljavanja kadrovskih potreba gospodarstva putem poslovnih dozvola, predlaže se onaj broj radnih dozvola koji se ukazuje kao realan prema planiranim poslovnim aktivnostima pojedinih djelatnosti koji će zbog preglednosti biti iznesen po djelatnostima (prilog 1).

Nacrt prijedloga Odluke o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranih državljana u Republici Hrvatskoj za 2010. godinu temelji se na odredbi članka 118. Zakona o strancima (Narodne novine, br. 79/07. i 36/09.), time da je isti iniciran temeljem prijedloga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na koji su se svojim prijedlozima i zahtjevima očitovale resorna ministarstva, time da su posebna mišljenja i zahtjeve iskazale Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.

Vlada Republike Hrvatske obvezna je u okviru godišnje kvote radnih dozvola utvrditi djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta zapošljavanje, broj radnih dozvola za svaku od djelatnosti i teritorijalnu raspodjelu radnih dozvola. Naime, predmetna Odluka o godišnjoj kvoti donosi se u skladu s aktualnom migracijskom politikom Republike Hrvatske, te uz poštovanje trenutnog stanja na tržištu rada, time da nacionalnu migracijsku politiku utvrđuje Sabor Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske svake dvije godine. Godišnjom kvotom radnih dozvola utvrđuje se i kvota radnih dozvola za sezonsko zapošljavanje stranaca.

Ukupna godišnja kvota odobrenih radnih dozvola za 2010. godinu

Iako je sukladno Zakonu o strancima Vlada Republike Hrvatske bila obvezna do 31. listopada tekuće godine utvrditi godišnju kvotu radnih dozvola za sljedeću kalendarsku godinu, ona je tek na sjednici održanoj 10. prosinca 2009. godine donijela Odluku o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca za 2010. godinu. S obzirom na navedeno, ukupna godišnja kvota radnih dozvola za zapošljavanje stranih državljana u Republici Hrvatskoj za 2010. godinu iznosi 6.948 radnih dozvola, što predstavlja znatno smanjenje u odnosu na ukupnu godišnju kvotu radnih dozvola za 2009. godinu koja je iznosila 7.877 radnih dozvola.

Godišnja kvota za produženje već izdanih radnih dozvola za zapošljavanje stranaca

Za produženje već izdanih radnih dozvola za zapošljavanje stranih državljana u Republici Hrvatskoj utvrđena je godišnja kvota od 6.000 radnih dozvola koja je u 2009. godini iznosila 3.200 radnih dozvola.

Godišnja kvota radnih dozvola za novo zapošljavanje stranih državljana

Godišnja kvota radnih dozvola za novozaposlene strane državljane u Republici Hrvatskoj iznosi 948 radnih dozvola koja je u 2009. godini iznosila 4.267 radnih dozvola, a kako slijedi:

1. GRADITELJSTVO	300 radnih dozvola
2. BRODOGRADNJA	243 radne dozvole
3. TURIZAM I UGOSTITELJSTVO	138 radnih dozvola
4. KULTURA	64 radne dozvole
5. PROMET	28 radnih dozvola
6. ZDRAVSTVO	34 radne dozvole
7. ZNANOST I OBRAZOVANJE	38 radnih dozvola
8. PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	33 radne dozvole
9. POLJOPRIVREDA	50 radnih dozvola

Godišnja kvota radnih dozvola za sezonsko zapošljavanje stranih državljana

S obzirom na postojeće stanje na tržištu rada u Republici Hrvatskoj, ponovno se kao i u 2009. godini utvrđuje godišnja kvota radnih dozvola za sezonsko zapošljavanje za 2010. godinu koja iznosi 20 radnih dozvola, i to kako slijedi:

1. TURIZAM I UGOSTITELJSTVO	20 radnih dozvola
-----------------------------	-------------------

**PREGLED POTREBA ZA ZAPOŠLJAVANJE STRANACA
PO DJELATNOSTIMA I ZANIMANJIMA ZA 2010. GODINU**

DJELATNOST	NAZIV ZANIMANJA	Ukupno
Graditeljstvo	Tesar	50
	Zidar	60
	Armirač	45
	Betonirac	100
	Dipl. ing. građevinarstva	37
	Dipl. ing. arhitekture	8
Ukupno		300
Brodogradnja	Brodomonter	34
	Elektrozavarivač	42
	AKZ radnik	55
	Brodocjevar	38
	Brusač	24
	Brodoskelar	10
	Drvodjelac	20
Brodoizolater	20	
Ukupno		243
Turizam i ugostiteljstvo	Turistički animator	25
	Turistički zastupnik	10
	Kuhar nacionalne kuhinje	60
	Maser posebnih vrsta masaža	30
	Instruktori golfa	13
	Sezonsko zapošljavanje – instruktor ronjenja	20
Ukupno		158
Kultura	Dramski umjetnik	3
	Baletni umjetnik	25
	Baletni pedagog	1
	Restaurator	5
	Orkestralni umjetnik	22
	Oporni pjevač	8
Ukupno		64
Promet	Kapetan zrakoplova L410	2
	Kapetan zrakoplova AIRBUS A319/320	5
	Kopilot s ovlaštenjima za tip zrakoplova AIRBUS A319/320 s JAR ATPL dozvolom	5
	Kapetan zrakoplova DASH8 Q400	5
	Pilot zrakoplova F100	2
	Mehaničar za zrakoplov F100	3
	Instruktor kabinskog osoblja zrakoplova F100	1
	Pilot zrakoplova ATR42	2
	Mehaničar za zrakoplov ATR42	3
Ukupno		28
Zdravstvo	Doktor medicine sa specijalističkom naobrazbom	10
	Doktor medicine	7
	Diplomirani inženjer medicinske biokemije	2
	Magistar farmacije	15
Ukupno		34
Znanost i obrazovanje	Profesor astronomije i astrofizike	1
	Dr. sc. za zaštićeno područje mora	1
	Profesor violine	1
	Profesor klavira	1
	Profesor gitare	1
	Profesor solfeggia	1
	Istraživač na području prirodnih, tehničkih i biotehničkih znanosti, biomedicine i zdravstva, društvenih i humanističkih znanosti	12
	Profesor stranog jezika	4
	Obrazovni prevoditelj za gluhoslijepe osobe	1
	Instruktor stranog jezika – izvorni govornik – prevoditelj	15
Ukupno		38
Prerađivačka industrija	Dipl. ing. elektrotehnike	7
	Dipl. ing. strojarstva	7
	Kemijski tehnolog	4
	Puhač stakla	15
Ukupno		33
Poljoprivreda	Pomoćni stočar i pastir	20
	Pomoćni ratar	30
Ukupno		50
SVEUKUPNO		948

Temperaturni uvjeti radnog prostora i stambenih prostorija

♦ mr. sc. Anđelko Vojvoda

Veliki dio stambenog i javnog sektora zgrada pregrijavanje prostora najčešće rješava otvaranjem prozora. Prostorije se tako temperiraju prekomjernim prozračivanjem. Umjesto da se jednostavno smanji dovod topline, a time i potrošnja, ona ostaje nepromijenjena. Smanjenjem temperature u prostorijama za samo nekoliko stupnjeva u većini bi se slučajeva toplinska udobnost korisnika postigla nošenjem pulovera ili sakoa, a ne ljetnim odjevnim predmetima dok je vani temperatura ispod nule. Navedena mjera potpuno je besplatna, a samo provođenje otežava činjenica da se račun za centralno grijanje često bazira na površini prostorije.

Temperature radnih prostora

Temperature radnih prostora, Pravilnikom o zaštiti na radu za radne i pomoćne prostorije i prostore (NN 6/84. i 42/05.) određeno je da temperatura zraka mora osigurati maksimalne fiziološke uvjete radnika pri obavljanju radnih zadataka. Isto tako, temperatura zraka radnih prostora ne smije biti viša od 28 °C.

U ljetnim uvjetima rada povišene temperature iznad dopuštenih praktički bi značilo iznalaženje zaštitnih mjera ili pak prekid rada (praksa pokazuje da do toga ne dolazi). Ako radni proces to dopušta, u radnim prostorijama se ovisno o vrsti radova, moraju osigurati sljedeći uvjeti:

- rad bez fizičkog naprezanja: 20 – 24 °C.
- laki fizički rad: 18 – 20 °C.
- teški fizički rad: 12 – 18 °C.

– Prema spomenutom Pravilniku, prenosiva grijača tijela i uređaji za lokalno zagrijavanje manjeg prostora kao i uređaji za usmjereno grijanje zraka ne smiju se upotrebljavati za zagrijavanje radnih i pomoćnih prostorija u kojima radnici rade ili borave dulje od 2 sata neprekidno.

– Zagrijavanje radnih prostorija u kojima se radnici zadržavaju stalno ili duže od dva sata bez prekida, mora se osigurati za vrijeme hladnog razdoblja.

– Individualne peći, postavljene u prostorijama u kojima rade i borave ljudi ne smiju se upotrebljavati ako njihovom upotrebom dolazi do oslobađanja štetnih tvari u koncentracijama većim od dopuštenih.

– Za zagrijavanje radnih prostorija u kojima se pri proizvodnji izdvajaju ili koriste zapaljive i eksplozivne tvari bez obzira na površinu poda prostorije, kao i zagrijavanje prostorija s površinom poda većom

od 500 m² mora se predvidjeti i osigurati sistem centralnog grijanja (parom, toplom vodom, toplim zrakom i sl.).

– Sistem centralnog grijanja pomoću toplog zraka ne smije se primijeniti u radnim prostorijama u kojima zbog povećane temperature i brzine kretanja zraka može doći do povećanog isparavanja otrovnih tvari.

– Prenosiva grijača tijela i uređaji za lokalno zagrijavanje manjeg prostora kao i uređaji za usmjereno grijanje zraka ne smiju se koristiti za zagrijavanje radnih i pomoćnih prostorija u kojima radnici rade ili borave duže od 2 sata neprekidno.

– Raspored grijaćih tijela (radijatora i sl.) mora biti takav da se u radnoj prostoriji osigura ravnomjerna temperatura.

Samo uređeno i opremljeno radno mjesto s primjenjivim sigurnim uvjetima rada može dati veću produktivnost rada i smanjenje radnog opterećenja.

Besplatne mjere štednje – postava termostata na radijatorima u stanu

Reguliranjem termostata radijatora uz smanjenje za samo 1 °C, godišnje može se uštedjeti minimalno 6 % energije za grijanje. Radijatorski termostat sastoji se od ventila na kojem je ugrađen i termostatski osjetnik. Pojednostavljeno, termostatski radijatorski ventili ne dozvoljavaju pregrijavanje radijatora, a time i prostora, za razliku od klasičnih ventila. Tako se u prvom redu smanjuju temperaturne oscilacije radijatora, a time i prostora te se povećava osjet ugode.

Zamjena starog ručnog ventila novim radijatorskim termostatom jednostavna je, a zatim se samo podesi radijatorski termostatski ventil na željenu temperaturu, primjer: od 21 °C u dnevnom boravku, 19 °C u spavaćoj sobi itd. Radijatorski termostat će tada sam održavati ovu temperaturu do trenutka kada je korisnik ponovo ne promijeni. Ako je termostatski ventil podešen na 3, sobna temperatura će automatski biti održavana na oko 20 °C. Ukoliko želite nižu temperaturu od 17 °C u spavaćoj sobi, podesite termostatski ventil na 2. Ukoliko želite višu temperaturu, od 23 °C u kupaonici, podesite termostatski ventil na 4. Kod zračenja prostorija, koje se mora provoditi svakodnevno, ali kratko vrijeme, termostatski ventil mora biti okrenut na oznaku »*«, protiv smrzavanja. Ukoliko se odlučite za zamjenu ventila, očekujte pokrivenost ulaganja za samo dvije godine.

Prostorija	Preporučena temperatura	Postava
Hodnik	14 - 17 °C	2
Spavaća soba	17 °C	2
Kuhinja/Radna soba	17 - 20 °C	2 do 3
Dnevni boravak	20 - 23 °C	3 do 4
Kupaonica	23 °C	4

MTU u ugostiteljskim objektima jednostavnih usluga

♦ Lenko Ugrinić

Savjetnik za ugostiteljstvo i turizam

Ugostiteljska djelatnost propisana je **Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06.)**, a ona obuhvaća pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka i pružanje usluga smještaja. Ugostiteljska djelatnost obavlja se u objektu namijenjenom, uređenom i opremljenom za pružanje ugostiteljskih usluga koji može biti u:

- građevini ili zasebnom dijelu građevine (zgrada, kiosk, kontejner, plutajući objekt i dr.)
- poslovnom prostoru u kojem se obavlja druga djelatnost
- nepokretnom vozilu i priključnom vozilu, željezničkom vagonu i plovnom objektu kojim se obavlja prijevoz putnika
- šatoru, na klupi, kolicima i sličnim napravama opremljenim za pružanje ugostiteljskih usluga.

Prema vrsti usluga koje se pružaju, ugostiteljski objekti se razvrstavaju u sljedeće skupine:

1. Hoteli
2. Kampovi
3. Restorani
4. Barovi
5. Catering objekti
6. Objekti jednostavnih usluga.

Značajan segment turističko-ugostiteljske ponude u vrijeme blagdana, Adventa i Nove godine i prigodnih zbivanja koja tradicionalno okupljaju više ljudi na šetnice i trgove ispred crkvi te u povijesne jezgre gradova, postali su objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge za konzumaciju »s nogu« ili »u hodu«. Ova skupina pod nazivom »**Objekti jednostavnih usluga**« propisana je u **Pravilniku o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupina »restorani«, barovi, catering objekti i objekti jednostavnih usluga (NN 82/07.)**, a objekti se razvrstavaju u šest podgrupa:

- objekt jednostavnih usluga u kiosku
- objekt jednostavnih brzih usluga
- objekt jednostavnih usluga u nepokretnom vozilu
- objekt jednostavnih usluga u šatoru
- objekt jednostavnih usluga na klupi
- objekt jednostavnih usluga na kolicima.

U ovim objektima se mogu pripremati i usluživati jednostavna jela: naresci, sir, jaja, pržene i slane ribe, pržene lignje, topli i hladni sendviči, hrenovke, kobasice, razne vrste burgera, hot dog, kotleti, ćevapčići, ražnjići, kotlovinu, pommies frites, jednostavna konfekcionirana jela, palačinke, pića u originalnim pakiranjima i sl. Usluživanje se obavlja kroz otvor za usluživanje radi konzumiranja u hodu ili na drugom mjestu.

Jedinice lokalne samouprave, gradovi i općine, raspisuju javni natječaj za do-

djelu koncesija na javnim površinama za postavljanje kioska i drugih objekata za prigodnu prodaju i usluge u određenom vremenskom periodu.

Za postavljanje (otvaranje) navedenih objekata potrebno je podnijeti **Zahtjev za izdavanje Rješenja** Uredu za gospodarstvo županije ili grada. Djelatnici ureda izlaze na teren i utvrđuju da li prostor, uređaji i oprema zadovoljavaju svim propisanim uvjetima za obavljanje tražene djelatnosti. Uz zahtjev **potrebno je priložiti** još:

- **dokaz o pravu korištenja prostora** (izvadak iz ZK, kupoprodajni ugovor, ugovor o zakupu)
- **uporabnu dozvolu ili građevnu dozvolu** izdanu do 31. 12. 2003. ili uvjerenje Gradskog zavoda za katastar i geodetske poslove da je građevina upisana u katastarskom operatu prije 15. 02. 1968., a nakon 1. 1. 2004. potrebno je dostaviti uporabnu dozvolu (ukoliko se radi o objektu u građevini)
- **dokaz o stručnoj spremi odnosno stručnoj osposobljenosti** za obavljanje navedenih poslova
- **dokaz o ispravnosti električnih instalacija**
- **nalaz o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće** ako se radi o ugostiteljskom objektu koji se prvi put otvara
- ukoliko se radi o objektu u čvrstoj gradnji, **dokaz o nepropusnosti vodovodne i kanalizacijske instalacije**, ako se radi o ugostiteljskom objektu koji se prvi put otvara

– **dokaz o nepropusnosti sabirne jame** za objekte koji su smješteni na područjima koja nisu priključena na javnu kanalizacijsku mrežu.

Ovisno o tipu objekta potrebno je dostaviti (samo na traženje nadležnih):

- Izvješće o ispitivanju učinkovitosti ventilacije
- Izvješće o buci
- Izvješće o izolaciji, izvješće o onečišćenju zraka od štetnih emisija za ugostiteljske objekte u kojima se pripremaju i uslužuju jela.

Za kioske i druge montažne i pokretne objekte tlocrtno površine do 12 m² potrebno je pribaviti:

- **lokacijsku dozvolu za postavljanje kioska** sukladno čl. 56 Zakona o gradnji (NN 52/99., 75/99., 117/01. i 47/03.) – konačnu do 31. 12. 2003. godine ili ako se radi o kiosku postavljenom nakon 1. 1. 2004. potrebno je dostaviti:
- **lokacijsku dozvolu, potvrdu na glavni projekt** iz čl. 118 Zakona o gradnji (NN 75/03., 100/04.)
- pisanu izjavu izvođača radova o izvedenim radovima i o uvjetima održavanja građevine
- dokaz da je isto dostavljeno uredu za prostorno uređenje iz čl. 130 Zakona o gradnji.

U **Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06.)** čl. 13 regulira gdje se mogu postavljati ovi objekti. Također je propisano da ovi objekti **ne smiju biti na udaljenosti manjoj od 100 m** od postojećega ugostiteljskog objekta u građevini u kojoj se obavlja druga djelatnost osim ako se radi o povremenim manifestacijama, sajmovima i sl.

Pravilnik o potpori kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi

♦ Ivica Kostović

Savjetnik za poljoprivredu

Ovim se Pravilnikom propisuju uvjeti i načini za ostvarivanje prava na potporu kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi u okviru mjera za poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog sektora. Potpora kapitalnim ulaganjima podrazumijeva dodjelu nepovratnih sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske kojima Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju sufinancira vrijednost kapitalnih ulaganja u poljoprivredi.

Korisnici sredstava potpore kapitalnim ulaganjima su poljoprivredna gospodarstva u skladu s posebnim propisima, upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i obveznici PDV-a, 100% u privatnom ili do 25% u državnom vlasništvu, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili grada.

Podnositelj prijave za potporu kapitalnim ulaganjima u ime poljoprivrednog gospodarstva je nositelj poljoprivrednog gospodarstva.

Troškovi koji su prihvatljivi za potporu kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi:

- ↪ Kod kupovine uzgojno valjanih grla stoke prihvatljivi su troškovi kupnje stoke (uključujući troškove transporta), a prema računima ili ugovorima o prodaji izdanih od dobavljača;
- ↪ Kod kupovine novih strojeva i mehanizacije prihvatljivi su troškovi kupnje (uključujući troškove transporta), a prema računima ili ugovorima o prodaji izdanih od dobavljača;
- ↪ Kod opremanja objekata i ugradnje opreme (u objekt ili vozila) prihvatljivi su troškovi kupnje nove opreme (uključujući troškove transporta i montaže/ugradnje), a prema računima ili ugovorima o prodaji izdanih od dobavljača;
- ↪ Kod izgradnje, adaptacije i rekonstrukcije građevinskih objekata prihvatljivi su troškovi:
 - nabave novog građevinskog materijala ili gotovih montažnih elemenata (uključujući troškove transporta) sukladno građevinskom projektu, a prema računima ili ugovorima o prodaji izdanih od dobavljača, te troškovi priključaka (električna energija, voda, plin),
 - troškovi izvođenja radova sukladno građevinskom projektu (uključujući pripreme, građevinske, instalaterske radove, troškove montaže na objektu ili troškove izvođenja radova na licu mjesta, te troškove transporta), a prema računima ili ugovorima za obavljene radove izdanih od dobavljača;
- ↪ Kod podizanja nasada prihvatljivi su troškovi za podizanje voćnjaka i maslinika koji su površinom veći od 0,5 ha i za podizanje vinograda koji su površinom veći od 0,25 ha za: kupnju certificiranog sadnog materijala, gnojiva, ograde, armature, obrade tla, sadnje, postavljanja ograde i armature, analize tla, sustava za navodnjavanje, protugradnih mreža i sustava za zaštitu od mraza, postavljanja sustava za navodnjavanje, protugradnih sustava i sustava za zaštitu od mraza, te izgradnja akumulacija i kopanje bunara.

Troškovi na računima ili ugovorima mogu biti izraženi u kunama ili stranjoj valuti.

Troškovi koji nisu prihvatljivi za potporu kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi:

- ↪ kupnja nekretnina;
- ↪ nabava rabljene opreme i/ili poljoprivredne mehanizacije;
- ↪ nabava građevinskih strojeva i cestovnih vozila (vozila za prijevoz osoba i tereta);
- ↪ nabava stoke koja nije uzgojno valjana;
- ↪ troškovi PDV-a, poreza, carina i drugih uvoznih troškova;
- ↪ troškovi poslovanja osoba, uključujući troškove održavanja i najma;
- ↪ bankovni troškovi, troškovi garancija i slični troškovi;
- ↪ troškovi konverzije; troškovi tečajnih razlika i naknada;

- ↪ troškovi pristojbi javne uprave (opći upravni troškovi, troškovi najma opreme, strojeva i prostorija, plaće zaposlenih na djelatnostima upravljanja, izvođenja, praćenja i nadzora);
- ↪ troškovi za isplatu usluga arhitekta, inženjera i savjetnika, izrade studija izvedivosti i ekonomske opravdanosti, troškovi nabave patenata i licenci za pripremu;
- ↪ plaćanje u naturi, troškovi vlastitog rada;
- ↪ izdaci kod investicija koji su nastali zbog komunalnih naknada, doprinosa i drugih sličnih pristojbi.

Prijave za potporu kapitalnim ulaganjima podnose se na temelju javnog natječaja koji raspisuje Agencija za plaćanje u poljoprivredi.

Agencija za plaćanje u poljoprivredi će također voditi evidenciju kapitalnih ulaganja po korisnicima i stavkama kapitalnog ulaganja.

Najniži iznos ulaganja za koji se može odobriti potpora kapitalnom ulaganju u poljoprivredi iznosi 150.000,00 kuna, a najviši iznos iznosi 7.000.000,00 kuna.

Na temelju Odluke o odobrenju isplate sredstava potpore kapitalnom ulaganju Agencija isplaćuje potporu na žiro-račun korisnika upisan u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava, i to u roku 60 dana od dana njenog donošenja. Zahtjevi za odobrenje investicijske potpore vezani uz provedbu modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu, zaprimljeni do stupanja na snagu ovoga Pravilnika, riješit će se sukladno odredbama »starog« Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu (»Narodne novine« 66/08., 114/08.).

Više o Pravilniku o potpori kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi u NN 140/09.

SAVJETODAVNA SLUŽBA

HRVATSKE OBRTNIČKE KOMORE

ODGOVARA NA VAŠA PITANJA

iz područja:

- otvaranje obrta
- radno pravo, mirovinsko i zdravstveno osiguranje
- porezi, doprinosi i carine
- krediti i potpore
- tehnika i tehnologija
- turizam i ugostiteljstvo
- poljoprivreda i potpore u poljoprivredi
- ostala pitanja i savjeti o poslovanju obrta

062 000 026

(po cijeni iz fiksne mreže od 0,28 kn/min,
bez dodatnih naknada)
Svakog radnog dana

od 08:00 do 12:00 sati

Pitanja možete postaviti i pisanim putem
na fax: 01/48 06 675

E-mail: savjetodavna-sluzba@hok.hr

<http://infos.hok.hr/>

